Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2026/3467

2026 7 24

Europos regionų komiteto nuomonė – „Europos horizontas“ – dešimtoji bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa

(C/2026/3467)

Pranešėja:	Anne BESNIER (FR / PES), Centro-Luaros slėnio regiono pirmininko pavaduotoja
Pamatiniai dokumentai:	Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukuriama 2028–2034 m. bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (ES) 2021/695 COM(2025) 543 Pasiūlymas dėl Tarybos sprendimo, kuriuo nustatoma specialioji programa, kuria įgyvendinama 2028–2034 m. bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, nustatomos su ta programa susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinamas Sprendimas (ES) 2021/764 COM(2025) 544

I. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

11 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Reglamentu (ES) 2021/695 nustatytos ES misijos turėtų suteikti galimybę užtikrinti transformatyvų ir sisteminį poveikį visuomenei, skatindamos tarpdalykinį, tarpsektorinį, įvairias politikos sritis aprėpiantį ***ir*** tarpvalstybinį bendradarbiavimą. Jos turėtų būti grindžiamos moksliniais tyrimais ir inovacijomis kurti proveržio technologijoms, paslaugoms, produktams ir socialinėms inovacijoms, kurie yra būtini jų plataus užmojo tikslams įgyvendinti. Savo ruožtu ES misijos turėtų paspartinti novatoriškų sprendimų kūrimą, plėtrą ir diegimą ir padėti kurti eksperimentines naujų produktų ir paslaugų rinkas. Pagal bendrąją programą turėtų būti finansuojama misijų mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla, o diegimas ir plėtra turėtų būti vykdomi pasitelkiant kitas ES programas ir nacionalinį finansavimą;	Reglamentu (ES) 2021/695 nustatytos ES misijos turėtų suteikti galimybę užtikrinti transformatyvų ir sisteminį poveikį visuomenei, skatindamos tarpdalykinį, tarpsektorinį, įvairias politikos sritis aprėpiantį***,*** tarpvalstybinį ***ir tarpregioninį*** bendradarbiavimą***, visapusiškai atsižvelgiant į konkrečius kalnų, kaimo, salų ir kitų periferinių regionų poreikius***. Jos turėtų būti grindžiamos moksliniais tyrimais ir inovacijomis kurti proveržio technologijoms, paslaugoms, produktams ir socialinėms inovacijoms, kurie yra būtini jų plataus užmojo tikslams įgyvendinti. Savo ruožtu ES misijos turėtų paspartinti novatoriškų sprendimų kūrimą, plėtrą ir diegimą ir padėti kurti eksperimentines naujų produktų ir paslaugų rinkas. Pagal bendrąją programą turėtų būti finansuojama misijų mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla, o diegimas ir plėtra turėtų būti vykdomi pasitelkiant kitas ES programas ir nacionalinį finansavimą***. Miestai ir regionai taip pat turėtų būti pajėgūs veikti kaip pagrindinė aplinka vykdant eksperimentus, patvirtinant ir diegiant per ES misijas sukurtus sprendimus dideliu mastu, be kita ko, vykdant bandomuosius ir parodomuosius projektus realiomis sąlygomis***;--

Paaiškinimas

Būtina atsižvelgti į visų regionų – ne tik pasienio regionų, bet ir jūrų, kalnų bei kitų regionų – ypatumus. Aiškiai užtikrinant būtinybę bendradarbiauti tarpregioniniu lygmeniu užkertamas kelias investicijų į inovacijas sutelkimui tik jau stipriuose centruose ir padedama geriau spręsti protų nutekėjimo ir struktūrinių trūkumų periferiniuose regionuose problemą.

2 pakeitimas

14 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Programa turėtų būti sustiprinti universitetų ir inovacijų ekosistemų, įskaitant privatųjį sektorių, ryšiai.	***Bendrąja*** programa turėtų būti sustiprinti universitetų ir inovacijų ekosistemų, įskaitant privatųjį sektorių, ryšiai ***ir susietos vietos ir regionų ekosistemos***.

Paaiškinimas

Tarpusavyje susiejus regionines ekosistemas bus sudarytos palankesnės sąlygos sparčiai plėtoti inovacijas, todėl bendroji programa turėtų sudaryti tokiam susiejimui palankesnes sąlygas.

3 pakeitimas

15 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Europos inovacijų taryba (EIC) turėtų skatinti rinkas kuriančias giliųjų technologijų inovacijas. Naudodamasi savo priemonėmis, ji turėtų nustatyti, kurti ir diegti šias giliųjų technologijų inovacijas. Teikdama nuoseklią ir racionalizuotą paramą, EIC turėtų panaikinti viešosios paramos proveržio technologijoms ir giliųjų technologijų inovacijoms ir privačiųjų investicijų į jas trūkumą. EIC turėtų siekti savo priemonėmis susieti, integruoti ir paspartinti novatoriaus kelią nuo mokslinių tyrimų iki rinkos ir sudaryti sąlygas Sąjungai turėti pirmaujančias įmones besiformuojančiose technologijų srityse, kad būtų pasiekti jos socialiniai ir ekonominiai tikslai ir išvengta priklausomybės nuo kitų regionų. EIC turėtų remti didelės rizikos ir didelį potencialą turinčias inovacijas ir įmones, kurioms kyla tokia technologinė, mokslinė, finansinė arba su valdymu ar rinka susijusi rizika, dėl kurios jos dar nėra patrauklios įprastiems investuotojams ir todėl negali pritraukti reikiamų investicijų rinkoje, kad galėtų konkuruoti pasaulio mastu.	Europos inovacijų taryba (EIC) turėtų skatinti rinkas kuriančias giliųjų technologijų inovacijas. Naudodamasi savo priemonėmis, ji turėtų nustatyti, kurti ir diegti šias giliųjų technologijų inovacijas. Teikdama nuoseklią ir racionalizuotą paramą, EIC turėtų panaikinti viešosios paramos proveržio technologijoms ir giliųjų technologijų inovacijoms ir privačiųjų investicijų į jas trūkumą. EIC turėtų siekti savo priemonėmis susieti, integruoti ir paspartinti novatoriaus kelią nuo mokslinių tyrimų iki rinkos***, sustiprinant ryšius tarp EMTT ir EIC,*** ir sudaryti sąlygas Sąjungai turėti pirmaujančias įmones besiformuojančiose technologijų srityse, kad būtų pasiekti jos socialiniai ir ekonominiai tikslai ir išvengta priklausomybės nuo kitų regionų. EIC turėtų remti didelės rizikos ir didelį potencialą turinčias inovacijas ir įmones, kurioms kyla tokia technologinė, mokslinė, finansinė arba su valdymu ar rinka susijusi rizika, dėl kurios jos dar nėra patrauklios įprastiems investuotojams ir todėl negali pritraukti reikiamų investicijų rinkoje, kad galėtų konkuruoti pasaulio mastu.

Paaiškinimas

Kompetencija mokslinių tyrimų srityje, įgyta padedant EMTT, turi skatinti inovacijas. Iki EMTT mokslinių tyrimų programos pabaigos turi būti sukurta sąsaja su EIC teikiamomis galimybėmis.

4 pakeitimas

16 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
veiklą plečiančių giliųjų technologijų įmonių finansavimas Veiklą plečiančių įmonių Europos fondo lėšomis, anonsuotas startuolių ir veiklą plečiančių įmonių	veiklą plečiančių giliųjų technologijų įmonių finansavimas Veiklą plečiančių įmonių Europos fondo lėšomis, anonsuotas startuolių ir veiklą plečiančių įmonių

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
strategijoje, egzistuojantis šio reglamento įsigaliojimo metu, turėtų būti vykdomas 2021–2027 m. DFP sutartomis sąlygomis. Visas veiklą plečiančių įmonių finansavimas pagal 2028–2034 m. DFP turėtų būti vykdomas pagal EKF taisykles;	strategijoje, egzistuojantis šio reglamento įsigaliojimo metu, turėtų būti vykdomas 2021–2027 m. DFP sutartomis sąlygomis. Visas veiklą plečiančių įmonių finansavimas pagal 2028–2034 m. DFP turėtų būti vykdomas pagal EKF taisykles***. Šiomis aplinkybėmis RK ir vietos bei regionų valdžios institucijos turėtų būti vienodomis sąlygomis ir tinkamai įtrauktos į EKF valdymą ir, be kita ko, būti iš anksto informuojamos apie programavimo sprendimus ir būsimas naujas iniciatyvas. Jų dalyvavimas užtikrina, kad būtų proporcingai atstovaujama įvairiems teritoriniams lygmenims, ypač daug dėmesio skiriant atokiausiems regionams***;

Paaiškinimas

Turi būti subalansuotai atstovaujama įvairiems teritoriniams lygmenims, taip pat turi būti atsižvelgta į ypatingą atokiausių regionų pobūdį, kaip nurodyta SESV 349 straipsnyje.

5 pakeitimas

17 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Jungtinis tyrimų centras (angl. *Joint Research Centre*, JRC) ir toliau turėtų visais politikos ciklo etapais teikti nepriklausomus mokslinius duomenis ir techninę paramą Sąjungos politikai. Tiesioginiai JRC veiksmai turėtų būti įgyvendinami lanksčiai, efektyviai ir skaidriai, atsižvelgiant į Sąjungos politikos poreikius bei atitinkamus JRC paslaugų naudotojų poreikius ir užtikrinant Sąjungos finansinių interesų apsaugą. JRC turėtų toliau generuoti papildomus išteklius, kuriuos jis gali panaudoti savo mokslinei ir techninei veiklai remti;	Jungtinis tyrimų centras (angl. *Joint Research Centre*, JRC) ir toliau turėtų visais politikos ciklo etapais teikti nepriklausomus mokslinius duomenis ir techninę paramą Sąjungos politikai. Tiesioginiai JRC veiksmai turėtų būti įgyvendinami lanksčiai, efektyviai ir skaidriai, atsižvelgiant į Sąjungos politikos poreikius bei atitinkamus JRC paslaugų naudotojų***, tarp kurių turėtų būti valstybės narės, regionai ir miestai,*** poreikius ir užtikrinant Sąjungos finansinių interesų apsaugą. JRC turėtų toliau generuoti papildomus išteklius, kuriuos jis gali panaudoti savo mokslinei ir techninei veiklai remti***. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas atotrūkio tarp ES politikos tikslų ir jų įgyvendinimo regionų ir vietos lygmenimis mažinimui stiprinant mokslinių tyrimų, inovacijų ir diegimo rinkoje integraciją, įskaitant paramą inovacijų plėtrai***;

Paaiškinimas

Jungtinio tyrimų centro darbas regionams yra labai svarbus. Turi būti tęsiamas bendras darbas per Regionų komitetą. Stiprinant mokslinių tyrimų ir diegimo rinkoje sąsają didinamas poveikis, remiamos regioninės inovacijos ir padedama didinti sprendimų mastą visoje Europoje.

6 pakeitimas

19 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Programa turėtų būti remiama Europos mokslinių tyrimų infrastruktūra ir technologijų infrastruktūra, kuria skatinama mokslinė ir technologinė kompetencija, taip pat	Programa turėtų būti remiama Europos mokslinių tyrimų infrastruktūra ir technologijų infrastruktūra, kuria skatinama mokslinė ir technologinė kompetencija, taip pat

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
pramonės konkurencingumas, remiant mokslinių tyrimų ir inovacijų ciklo tąsą nuo fundamentinių iki taikomųjų mokslinių tyrimų ir galiausiai pereinant prie diegimo visuomenėje ir rinkoje;	pramonės konkurencingumas, remiant mokslinių tyrimų ir inovacijų ciklo tąsą nuo fundamentinių iki taikomųjų mokslinių tyrimų ir galiausiai pereinant prie diegimo visuomenėje ir rinkoje ***pranokstant regionų ir valstybių sienas ir apimant visą Europos mokslinių tyrimų erdvę (EMTE). Šiuo tikslu turėtų būti užtikrinta diegimo stebėsena, kad būtų galima įvertinti geografinį finansavimo paskirstymą ir išvengti neproporcingos koncentracijos***;

Paaiškinimas

Šiuo pakeitimu sustiprinamas RK pasiūlymas numatant teritorinės stebėsenos mechanizmus.

7 pakeitimas

20 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
pagal Programą turėtų būti įgyvendinamos konkrečios priemonės, kuriomis būtų remiamas gebėjimų stiprinimas dalyvių skaičių didinančiose šalyse ir bendradarbiavimo ryšių stiprinimas visoje Sąjungoje, didinant mokslinių tyrimų ir inovacijų pajėgumus dalyvių skaičių didinančiose ir tarpinio etapo šalyse, taip sukuriant darnesnę ir labiau integruotą Europos MTI sistemą ir prisidedant prie tikslo investuoti bent 3 % BVP į mokslinius tyrimus ir plėtrą. 2021–2027 m. laikotarpio reikalavimus atitinkančios valstybės narės per visą Programos laikotarpį turėtų būti suskirstytos į dvi grupes, remiantis inovacijų diegimo rezultatų suvestinės rodikliu ir santykine finansine grąža pagal bendrąsias nacionalines pajamas (BNP), remiantis šiais kriterijais: i) tarpinio etapo šalys – šalys, kurių inovacijų diegimo rezultatų suvestinės rodiklis (2023–2025 m.) viršija 75 % Sąjungos vidurkio ir kurių finansinės grąžos ir BNP santykis (2021–2025 m.) pagal programą „Europos horizontas“ yra teigiamas; ii) dalyvių skaičių didinančios šalys – visos kitos valstybės narės, atitinkančios 2021–2027 m. laikotarpio reikalavimus;	pagal Programą turėtų būti įgyvendinamos konkrečios priemonės, kuriomis būtų remiamas gebėjimų stiprinimas dalyvių skaičių didinančiose šalyse ir bendradarbiavimo ryšių stiprinimas visoje Sąjungoje ***ir įtraukiant regionus bei didelius miestus***, ***kartu*** didinant mokslinių tyrimų ir inovacijų pajėgumus dalyvių skaičių didinančiose ir tarpinio etapo šalyse, taip sukuriant darnesnę ir labiau integruotą Europos MTI sistemą ir prisidedant prie tikslo investuoti bent 3 % BVP į mokslinius tyrimus ir plėtrą. 2021–2027 m. laikotarpio reikalavimus atitinkančios valstybės narės per visą Programos laikotarpį turėtų būti suskirstytos į dvi grupes, remiantis inovacijų diegimo rezultatų suvestinės rodikliu ir santykine finansine grąža pagal bendrąsias nacionalines pajamas (BNP), remiantis šiais kriterijais: i) tarpinio etapo šalys – šalys, kurių inovacijų diegimo rezultatų suvestinės rodiklis (2023–2025 m.) viršija 75 % Sąjungos vidurkio ir kurių finansinės grąžos ir BNP santykis (2021–2025 m.) pagal programą „Europos horizontas“ yra teigiamas; ii) dalyvių skaičių didinančios šalys – visos kitos valstybės narės, atitinkančios 2021–2027 m. laikotarpio reikalavimus;

Paaiškinimas

Inovacijų atotrūkio ES viduje mažinimo klausimo negalima spręsti vien nacionaliniu lygmeniu, nes kyla pavojus, kad atotrūkis tarp regionų didės. Pripažinus miestų, kaip inovacijų centrų, vaidmenį galima padidinti Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemos veiksmingumą ir paspartinti inovacijų sklaidą.

8 pakeitimas

22 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
siekiant sustiprinti Sąjungos strateginį savarankiškumą ir užtikrinti ilgalaikį tvarų ekonomikos augimą, būtina stiprinti jos konkurencingumą pasaulyje, kartu apsaugant	siekiant sustiprinti Sąjungos strateginį savarankiškumą ir užtikrinti ilgalaikį tvarų ekonomikos augimą, būtina stiprinti jos konkurencingumą pasaulyje, kartu apsaugant

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
jos ypatingos svarbos turtą ir interesus, kaip nurodyta Europos ekonominio saugumo strategijoje[1]. Sąjungos konkurencingumas skatinamas ir jos ekonominis saugumas užtikrinamas Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 136 straipsniu, kurį papildo Reglamento (ES) XXX [Europos konkurencingumo fondas] 10 straipsnis. Taikant šias nuostatas Programoje turėtų būti nustatytas tinkamas teisinis pagrindas, kad prireikus būtų galima nustatyti konkrečias su skyrimo procedūromis susijusias sąlygas, kuriomis skatinamas moksliniais tyrimais grindžiamas konkurencingumas ir apsaugomi Sąjungos interesai bei strateginis savarankiškumas, įskaitant priemones, kuriomis siekiama apriboti dalyvavimą arba apsaugoti rezultatus, taip pat užtikrinti nuoseklumą ir suderinamumą su konkrečiomis taisyklėmis pagal Europos konkurencingumo fondo linijas. Prireikus turėtų būti taikomas rizika grindžiamas požiūris siekiant užtikrinti, kad su moksliniais tyrimais ir inovacijomis susijusi rizika būtų nustatoma, vertinama ir šalinama proporcingomis ir veiksmingomis priemonėmis[2]; Pagal Finansinio reglamento 136 straipsnį dėl saugumo priežasčių didelės rizikos tiekėjams turėtų būti taikomi tinkamumo apribojimai.	jos ypatingos svarbos turtą ir interesus, kaip nurodyta Europos ekonominio saugumo strategijoje[1]. Sąjungos konkurencingumas skatinamas ir jos ekonominis saugumas užtikrinamas Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 136 straipsniu, kurį papildo Reglamento (ES) XXX [Europos konkurencingumo fondas] 10 straipsnis. Taikant šias nuostatas Programoje turėtų būti nustatytas tinkamas teisinis pagrindas, kad prireikus būtų galima nustatyti konkrečias su skyrimo procedūromis susijusias sąlygas, kuriomis skatinamas moksliniais tyrimais grindžiamas konkurencingumas ir apsaugomi Sąjungos interesai bei strateginis savarankiškumas, įskaitant priemones, kuriomis siekiama apriboti dalyvavimą arba apsaugoti rezultatus, taip pat užtikrinti nuoseklumą ir suderinamumą su konkrečiomis taisyklėmis pagal Europos konkurencingumo fondo linijas. Prireikus turėtų būti taikomas rizika grindžiamas požiūris siekiant užtikrinti, kad su moksliniais tyrimais ir inovacijomis susijusi rizika būtų nustatoma, vertinama ir šalinama proporcingomis ir veiksmingomis priemonėmis[2]; Pagal Finansinio reglamento 136 straipsnį dėl saugumo priežasčių didelės rizikos tiekėjams turėtų būti taikomi tinkamumo apribojimai. ***Miestai ir regionai pripažįstami pagrindiniais inovacijų ekosistemų dalyviais, prisidedančiais prie sprendimų kūrimo, bandymo, diegimo ir masto didinimo, glaudžiai bendradarbiaujant su pramone ir mokslinių tyrimų organizacijomis.***
[1] 2023 m. birželio 20 d. bendras komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai ir Tarybai „Europos ekonominio saugumo strategija“, JOIN(2023) 20 *final*, 2023 6 20.	[1] 2023 m. birželio 20 d. bendras komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai ir Tarybai „Europos ekonominio saugumo strategija“, JOIN(2023) 20 *final*, 2023 6 20.
[2] 2024 m. gegužės 23 d. Tarybos rekomendacija dėl mokslinių tyrimų saugumo didinimo, C/2024/3510.	[2] 2024 m. gegužės 23 d. Tarybos rekomendacija dėl mokslinių tyrimų saugumo didinimo, C/2024/3510.

Paaiškinimas

Miestai ir regionai yra labai svarbūs įgyvendinimui ir inovacijų diegimui. Jie sutelkia pramonę ir akademinę bendruomenę bendradarbiavimui siekiant ES tikslų. Pripažįstant jų vaidmenį stiprinamos ekosistemos ir prisidedama prie konkurencingumo, atsparumo ir ekonominio saugumo visoje Europoje.

9 pakeitimas

25 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Programoje pripažįstama, kad klimato kaita yra vienas didžiausių pasaulinių ir visuomeninių uždavinių, o klimato politikos veiksmai – pramonės konkurencingumo varomoji	Programoje pripažįstama, kad klimato kaita yra vienas didžiausių pasaulinių ir visuomeninių uždavinių, o klimato politikos veiksmai – pramonės konkurencingumo varomoji

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
jėga. Veikla turėtų atspindėti tai, kad kovojant su klimato kaita svarbu laikytis Sąjungos įsipareigojimų įgyvendinti Paryžiaus susitarimą.	jėga. Veikla turėtų atspindėti tai, kad kovojant su klimato kaita svarbu laikytis Sąjungos įsipareigojimų įgyvendinti Paryžiaus susitarimą. ***ES misijomis, grindžiamomis mokslinių tyrimų naujovėmis, turėtų stiprinami ryšiai su didelio masto investicijų diegimu, atkartojimu ir naudojimu, kad būtų kuo labiau padidintas jų poveikis inovacijų ekosistemai, visuomenei, ekologijai ir ekonomikai visoje Sąjungoje.***

Paaiškinimas

ES misijomis siekiama sisteminio poveikio visoje Europoje. Naujos moksliniais tyrimais, plėtra ir inovacijomis grindžiamos žinios yra labai svarbios. Miestai ir regionai jau atlieka svarbų vaidmenį įgyvendinimo procese. Stiprinant sąsajas su diegimu ir investicijomis užtikrinami realūs rezultatai, remiamas konkurencingumas ir nauda visuomenei.

10 pakeitimas

29 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
siekiant stiprinti ir geriau sujungti inovacijų ekosistemas, būtinos paramos priemonės. Tokios priemonės turėtų padėti organizacijoms ir novatoriams kurti konkurencingas, patikimas ir susietas inovacijų ekosistemas ir gerinti pagrindines sąlygas bendradarbiaujant ir keičiantis žiniomis. Jos turėtų padėti sujungti nacionalines, regionines ir vietos ekosistemas, pašalinant kliūtis bendrojoje rinkoje, tokias kaip rinkos susiskaidymas, ribota prieiga prie kapitalo ir segmentuotos nacionalinės kapitalo rinkos, lėtas inovacijų diegimas ir nepakankamas inovacijų pirkimų naudojimas;	siekiant stiprinti ir geriau sujungti inovacijų ekosistemas, būtinos paramos priemonės. Tokios priemonės turėtų padėti organizacijoms ir novatoriams kurti konkurencingas, patikimas ir susietas inovacijų ekosistemas ir gerinti pagrindines sąlygas bendradarbiaujant ir keičiantis žiniomis. Jos turėtų padėti sujungti nacionalines, regionines ir vietos ekosistemas, pašalinant kliūtis bendrojoje rinkoje, tokias kaip rinkos susiskaidymas, ribota prieiga prie kapitalo ir segmentuotos nacionalinės kapitalo rinkos, lėtas inovacijų diegimas ir nepakankamas inovacijų pirkimų naudojimas***. Pagal kitą Programą turėtų būti išlaikytos esamos priemonės, pavyzdžiui, regioniniai inovacijų slėniai, pažangumo ženklas, INTERREG ir atnaujinta pažangioji specializacija (S3/S4), kartu su atitinkamomis Europos misijų iniciatyvomis ir skaitmeninių inovacijų centrais (DiHs/EDiHs), nes visomis jomis skatinama inovacijų ekosistemų sąveika. Šios strategijos turės būti privalomas elementas nustatant programos investavimo prioritetus regionų ir tarpregioniniu lygmeniu. Ypač daug dėmesio turi būti skiriama regionų, turinčių prastesnes struktūrines jungtis, integracijai į Europos žinių ir inovacijų tinklus, nes dėl jų padėties jų galimybės naudotis bendradarbiavimu, žinių srautais ir šalutiniu poveikiu yra ribotos.***

Paaiškinimas

Sustiprinamas RK pakeitimas ir atkreipiamas dėmesys į ypatingas regionų, turinčių mažiau struktūrinių jungčių Europos žinių ir inovacijų tinkluose, aplinkybes.

11 pakeitimas

2 straipsnis. Apibrėžtys

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:	Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:
[…]	[…]
(23) inovacijų ekosistema – ekosistema, kuri Sąjungos lygmeniu sutelkia organizacijas, kurių funkcinis tikslas – įgalinti technologinę plėtrą ir inovacijas, ir kuri apima materialinių išteklių (pvz., fondų, įrangos ir objektų, įskaitant mokslinių tyrimų infrastruktūrą ir technologijų infrastruktūrą), institucinių subjektų (pvz., aukštojo mokslo institucijų ir paramos paslaugų teikėjų, mokslinių tyrimų ir technologijų organizacijų, įmonių, investuotojų, įskaitant rizikos kapitalo subjektus, ir finansų tarpininkų), nacionalinių, regioninių ir vietos politikos formavimo ir finansavimo subjektų santykius;	(23) inovacijų ekosistema – ekosistema, kuri ***vietos, regionų, nacionaliniu ir*** Sąjungos lygmeniu sutelkia veikėjus ar subjektus, kurių funkcinis tikslas – įgalinti technologinę plėtrą ir inovacijas ir kuri apima materialinių išteklių (pvz., fondų, įrangos ir objektų, įskaitant mokslinių tyrimų infrastruktūrą ir technologijų infrastruktūrą), institucinių subjektų (pvz., aukštojo mokslo institucijų ir paramos paslaugų teikėjų, mokslinių tyrimų ir technologijų organizacijų***, sveikatos priežiūros sistemų) kaip palankios aplinkos žinioms kurti, naujovėms patvirtinti ir diegti***, įmonių, investuotojų, įskaitant rizikos kapitalo subjektus, ir finansų tarpininkų), nacionalinių, regioninių ir vietos politikos formavimo ir finansavimo subjektų santykius;
(24) žinių trikampis – kuriami tinklai, jungiantys švietimo institucijas, mokslinių tyrimų organizacijas ir verslą, kad būtų suformuotos inovacijų ekosistemos, kuriose kuriama inovacijų grandinė nuo inovacijos užuomazgos ir verslumo ugdymo iki startuolių steigimo ir veiklą plečiančių įmonių augimo.	(24) žinių trikampis – kuriami tinklai, jungiantys švietimo institucijas, mokslinių tyrimų organizacijas ir verslą, kad būtų suformuotos inovacijų ekosistemos, kuriose kuriama inovacijų grandinė nuo inovacijos užuomazgos ir verslumo ugdymo iki startuolių steigimo ir veiklą plečiančių įmonių augimo***;***
	(25) keturguba spiralė – tai keturių pagrindinių inovacijų sistemos dalyvių – mokslo, valdžios institucijų, pramonės ir visuomenės – sąveika.

Paaiškinimas

Inovacijų ekosistemos papildo viena kitą ir į jas visas turi būti atsižvelgta programoje „Europos horizontas“. Nors žinių trikampis yra svarbus, neturėtume pamiršti keturgubos spiralės, kuri suteikia galimybę į mokslą įtraukti visuomenę. Be to, pakeitimu stiprinamas sveikatos priežiūros sistemų, kaip tikros mokslinių tyrimų ir inovacijų aplinkos, kurioje renkami įrodymai, patvirtinami sprendimai ir spartinamas jų naudojimas, vaidmuo inovacijų ekosistemose, gerinant technologinės plėtros ir praktinio taikymo ryšį atsižvelgiant į ES tikslus.

12 pakeitimas

3 straipsnis. Programos tikslai

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Bendrieji Programos tikslai:	Bendrieji Programos tikslai:
— kurti aukštos kokybės žinias, ugdyti įgūdžius bei suteikti patrauklių karjeros galimybių tyrėjams ir remti Europos mokslinių tyrimų erdvės (EMTE) įgyvendinimą;	— kurti aukštos kokybės žinias, ugdyti įgūdžius bei suteikti patrauklių karjeros galimybių tyrėjams ir remti Europos mokslinių tyrimų erdvės (EMTE) įgyvendinimą;

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
— plėsti ES masto ir tarptautinius bendradarbiaujamuosius mokslinius tyrimus, dalijimąsi žiniomis ir valorizaciją;	— plėsti ES masto ir tarptautinius bendradarbiaujamuosius mokslinius tyrimus, dalijimąsi žiniomis ir valorizaciją;
— suderinti ES, nacionalinius ir regioninius prioritetus, kad būtų sukurta europinė mokslinių tyrimų ir inovacijų ekosistema;	— suderinti ES, nacionalinius ir regioninius ***mokslinių tyrimų ir inovacijų*** prioritetus, kad būtų sukurta ***stipri*** europinė mokslinių tyrimų ir inovacijų ekosistema***, be kita ko, stiprinant galimybes naudotis mokslinių tyrimų ir technologijų infrastruktūra, visų pirma pramonei, MVĮ ir startuoliams, siekiant remti inovacijas, bandymus, parodomąją veiklą ir sprendimų diegimą dideliu mastu***;
	— ***pagal principą „iš apačios į viršų“ padėti plėtoti regionines ir vietos inovacijų ekosistemas, taip pat stiprinant jų tarpusavio ryšius;***
	— ***skatinti Europos novatoriškų verslumo ekosistemų plėtrą, remiant startuolių kūrimą, augimą ir veiklos plėtrą, taip pat jų integraciją į vietos, regionines ir Europos ekosistemas;***
— mažinti nacionalinius ir regioninius mokslinių tyrimų ir inovacijų pajėgumo, įgūdžių ir talentų skirtumus, kad stiprėtų inovacijų ekosistema;	— mažinti nacionalinius ir regioninius mokslinių tyrimų ir inovacijų pajėgumo, įgūdžių ir talentų skirtumus, kad stiprėtų inovacijų ekosistema***, ir veiksmingai remti kompetencijos centrus, ypač mažiau išsivysčiusiuose, kaimo ir periferiniuose regionuose, naudojantis regionine inovacijų diegimo rezultatų suvestine kaip sprendimų dėl plėtros lyginamuoju standartu***;
	— ***gerinti Sąjungos padėtį inovacijų srityje, ypatingą dėmesį skiriant strateginėms technologijoms ir perversminėms inovacijoms; palengvinti novatoriškų sprendimų sklaidą, kad būtų skatinamas konkurencingumas ir sprendžiami pagrindiniai visuomenės uždaviniai;***
	— ***gerinti ES misijų plėtrą ir naudojimą stiprinant jų vaidmenį telkiant inovacijas, investicijas ir koordinuotą įgyvendinimą visuose sektoriuose ir valdymo lygmenimis, prisidedant prie transformacinio pobūdžio toliasiekių projektų;***
— mažinti privačiojo mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo riziką ir daugiau jo sutelkti, visų pirma siekiant remti giliąsias technologijas ir novatoriškų startuolių bei MVĮ plėtrą;	— mažinti privačiojo mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo riziką ir daugiau jo sutelkti, visų pirma siekiant remti giliąsias technologijas ir novatoriškų startuolių bei MVĮ plėtrą;
	— ***padėti didinti viešąsias ir privačiąsias investicijas į mokslinius tyrimus ir inovacijas valstybėse narėse, taip padedant pasiekti bendrą tikslą moksliniams tyrimams ir plėtrai skirti bent 3 proc. Sąjungos bendrojo vidaus produkto (BVP);***

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	— ***skatinti sėkmingų novatoriškų sprendimų atkartojimą, pritaikymą ir tarpteritorinį perdavimą, visų pirma tarp Europos miestų ir regionų, siekiant kuo labiau padidinti Sąjungos investicijų poveikį ir išplečiamumą;-***
	— ***skatinti stebėseną, grindžiamą regioniniais rodikliais, siekiant įvertinti dalyvavimą Programoje, jos grąžą ir teritorinį poveikį;***

Paaiškinimas

Kad pasiektų savo tikslus, ES turi stiprinti įgyvendinimą vietoje. Tam reikia pabrėžti mokslinių tyrimų ir technologijų infrastruktūros vaidmenį regioninėse inovacijose. Geresnė prieiga įmonėms padeda MVĮ, stiprina ekosistemas ir didina inovacinius pajėgumus visuose ES regionuose. Siūlomi teritorinės stebėsenos mechanizmai. Regioninė inovacijų diegimo rezultatų suvestinė yra pasiteisinusi, duomenimis grindžiama priemonė, geriau atspindinti subnacionalinius skirtumus nei vien nacionalinio lygmens rodikliai, todėl ji turėtų būti naudojama kaip sprendimų dėl plėtros lyginamasis standartas.

13 pakeitimas

4 straipsnis. Programos struktūra

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(c) III dalis „Inovacijos“, kurią sudaro visų pirma šie elementai: i) Europos inovacijų taryba (EIC); ii) inovacijų ekosistemos, apimančios veiklą, kuria skatinama žinių trikampio – aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų bei inovacijų ir verslo – integracija visoje Sąjungoje;	(c) III dalis „Inovacijos“, kurią sudaro visų pirma šie elementai: i) Europos inovacijų taryba (EIC); ii) inovacijų ekosistemos, apimančios veiklą, kuria skatinama žinių trikampio – aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų bei inovacijų ir verslo – integracija visoje Sąjungoje***, regionuose ir vietovėse***;
(d) IV dalis „Europos mokslinių tyrimų erdvė“, kurią sudaro visų pirma šie elementai: i) Europos MTI sistemos reformavimas ir gerinimas; ii) mokslinių tyrimų infrastruktūra ir technologijų infrastruktūra; iii) dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos sklaida.	(d) IV dalis „Europos mokslinių tyrimų erdvė“, kurią sudaro visų pirma šie elementai: i) Europos MTI sistemos reformavimas ir gerinimas***, dalyvaujant vietos ir regionų valdžios institucijoms ir taikant daugiapakopio valdymo metodą***; ii) mokslinių tyrimų infrastruktūra ir technologijų infrastruktūra; iii) dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos sklaida ***visais valdymo lygmenimis***.

Paaiškinimas

Moksliniai tyrimai ir inovacijos remiasi regioninėmis ekosistemomis. Remiant šių ekosistemų plėtrą ir skatinant jų tarpusavio sąsajas bus sudarytos sąlygos sparčiai plėtoti konkurencingiausias inovacijas.

14 pakeitimas

8 straipsnis. Alternatyvusis, mišrusis ir sudėtinis finansavimas

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Programa įgyvendinama užtikrinant sinergiją su kitomis Sąjungos programomis. ***Veiksmui, kuriam skirtas Sąjungos įnašas pagal kitą programą, įnašas gali būti skiriamas ir pagal Programą.***	Programa įgyvendinama užtikrinant sinergiją su kitomis Sąjungos, nacionalinėmis ir regioninėmis programomis***, atsižvelgiant į regionų valdžios institucijų, kurioms tenka reglamentavimo ar strateginė atsakomybė už mokslinius tyrimus, inovacijas ir ekonominę plėtrą, kompetenciją,*** laikantis subsidiarumo ir daugiapakopio valdymo principų. ***Reikia paaiškinti programos sinergiją su Europos konkurencingumo fondu (EKF) ir nacionalinės ir regioninės partnerystės planu (NRPP).***

Paaiškinimas

Bendra nuoroda į vietos ir regionų valdžios institucijas neatspindi labai skirtingų institucinių realijų.

15 pakeitimas

12 straipsnis. Europos mokslinių tyrimų taryba

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Europos mokslinių tyrimų taryba pritraukia talentingiausius tyrėjus iš viso pasaulio ir įtvirtina Sąjungą kaip pasaulyje pirmaujantį mokslinių tyrimų ir inovacijų centrą.	Europos mokslinių tyrimų taryba pritraukia talentingiausius tyrėjus iš viso pasaulio ir įtvirtina Sąjungą kaip pasaulyje pirmaujantį mokslinių tyrimų ir inovacijų centrą. ***Bus sukurtas Europos mokslo darbuotojo statusas, kad būtų remiami aukščiausios kvalifikacijos mokslininkai, sudarant palankesnes sąlygas jų veiklai visoje Europos Sąjungoje.***

Paaiškinimas

Mokslinių tyrimų kompetencija turi būti plėtojama visoje Europoje. Europos mokslo darbuotojo statusas, kuris užtikrina galimybes siekti kompetencijos ir skatina mokslininkų tarpusavio ryšius, leistų pagerinti mokslinių tyrimų rezultatus ir išvengti protų nutekėjimo.

16 pakeitimas

14 straipsnis. Jungtinis tyrimų centras

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Jungtinis tyrimų centras teikia nepriklausomas, įrodymais pagrįstas žinias ir mokslinius duomenis ir taip remia ES politiką, kuria siekiama teigiamo poveikio visuomenei.	Jungtinis tyrimų centras teikia nepriklausomas, įrodymais pagrįstas žinias ir mokslinius duomenis ir taip remia ES***, nacionalinę ir regioninę*** politiką, kuria siekiama teigiamo poveikio visuomenei.

Paaiškinimas

Jungtinio tyrimų centro darbas regionams yra labai svarbus. Turi būti tęsiamas bendras darbas per Regionų komitetą.

17 pakeitimas

15 straipsnis. Bendradarbiaujamieji moksliniai tyrimai

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
4. Pagal Programą remiama veikla, kuria siekiama spręsti pasaulinius visuomenės uždavinius demokratinių vertybių stiprinimo ir kovos su dezinformacija srityse, įskaitant teisinės valstybės principą ir pagrindines teises, ir skatinti įtraukčiai bei ekonomikos augimui palankius socialinius bei ekonominius pokyčius, sprendžiant demografines ir kartų tarpusavio problemas, be kita ko, iš jaunimo perspektyvos, įskaitant migracijos valdymą bei migrantų integraciją.	4. Pagal Programą remiama veikla, kuria siekiama spręsti pasaulinius visuomenės uždavinius demokratinių vertybių stiprinimo ir kovos su dezinformacija srityse, įskaitant teisinės valstybės principą ir pagrindines teises, ir skatinti įtraukčiai bei ekonomikos augimui palankius socialinius bei ekonominius pokyčius, sprendžiant demografines ir kartų tarpusavio problemas, be kita ko, iš jaunimo perspektyvos, įskaitant migracijos valdymą bei migrantų integraciją. ***Šiuo tikslu Programa aiškiai ir pakankamai remiami socialiniai ir humanitariniai mokslai, įskaitant kultūros ir kūrybos sektorius, visų prima mokslinių tyrimų ir inovacijų veiksmų, kuriais sprendžiami pagrindiniai visuomenės uždaviniai, rengimas, įgyvendinimas ir diegimas.***
5. Programa prisideda prie ES misijų, visų pirma nustatant mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo prioritetinius veiksmus, kad, atsižvelgiant į jų tikslus, būtų kuriamos naujos žinios, technologijos, paslaugos ir produktai. Pagal Reglamento (ES) 2021/695 8 straipsnį nustatytų ES misijų finansavimas skiriamas remiantis darbo programomis, apimančiomis laikotarpį iki 2030 biudžetinių metų.	5. Programa prisideda prie ES misijų, visų pirma nustatant mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo prioritetinius veiksmus, kad, atsižvelgiant į jų tikslus, būtų kuriamos naujos žinios, technologijos, paslaugos ir produktai. Pagal Reglamento (ES) 2021/695 8 straipsnį nustatytų ES misijų finansavimas skiriamas remiantis darbo programomis, apimančiomis laikotarpį iki 2030 biudžetinių metų***, padidinant vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimą ES misijų valdyme.*** ***Ypač daug dėmesio bus skiriama miestų ir regionų, kaip erdvių, kuriose įgyvendinami novatoriški sprendimai siekiant spręsti miestų problemas, pavyzdžiui, susijusias su būstu, socialine įtrauktimi, darniu judumu, energetikos pertvarka ir atsparumu klimato kaitai, vaidmeniui.***

Paaiškinimas

Daugeliui novatoriškų verslumo projektų sunku gauti pirmąjį rimtą užsakymą ir patikrinti savo sprendimų veiksmingumą praktikoje.

18 pakeitimas

17 straipsnis. Inovacijų ekosistemos

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Programa padeda organizacijoms kurti konkurencingas, patikimas ir susietas inovacijų ekosistemas ir pagrindines sąlygas. Tuo tikslu siekiama sinergijos su Sąjungos, nacionalinėmis ir regioninėmis programomis.	1. Programa padeda organizacijoms kurti konkurencingas, patikimas ir susietas inovacijų ekosistemas ir pagrindines sąlygas***, tokias kaip Regioniniai inovacijų slėniai (RIS)***. Tuo tikslu siekiama sinergijos su Sąjungos,

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	nacionalinėmis ir regioninėmis programomis. ***Be to, vietos poreikiais grindžiamomis inovacijomis siekiama skatinti ekonomikos augimą, gerinti gyvenimo kokybę ir prisidėti prie darnaus vystymosi regionų ir vietos lygmenimis, todėl jos taip pat turi būti remiamos. Programa taip pat remiamos socialinės inovacijos, kurios yra esminė integracinio augimo, teritorinės sanglaudos ir visuomenės atsparumo varomoji jėga.***
2. Pagal Programą remiama veikla, kuria skatinama žinių trikampio – aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų bei inovacijų ir verslo – integracija visoje Sąjungoje.	2. Pagal Programą remiama veikla, kuria skatinama žinių trikampio ir ***keturgubos spiralės*** – aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų bei inovacijų ir verslo ***ir visuomenės*** – integracija visoje Sąjungoje.
	3. Ši Programa vykdoma išlaikant politinę ir finansinę pusiausvyrą prioritetinėse srityse ir atitinkamuose veiklos srautuose.
	4. Programa skatinama strategiškai naudoti inovacijų viešuosius pirkimus, kaip pagrindinę novatoriškų sprendimų diegimo vietos ir regionų valdžios institucijose priemonę.
	5. Programa remiamas miestų ir regionų skatinamų didelio masto bandomųjų ir parodomųjų projektų plėtojimas, taip pat novatoriškų verslumo ekosistemų stiprinimas, sudarant palankesnes sąlygas startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms gauti finansavimą, naudotis eksperimentų infrastruktūra, tarptautiniais tinklais ir pirmaisiais klientais, be kita ko, strategiškai naudojant inovacijų viešuosius pirkimus.
	6. Programa taip pat skatinama kurti atviruosius inovacijų priemones, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos bendradarbiauti viešojo administravimo institucijoms, įmonėms, universitetams, mokslinių tyrimų centrams, startuoliams ir pilietinei visuomenei, be kita ko, pasitelkiant bendradarbiavimo platformas, eksperimentavimo aplinką ir miestų bei regionų vykdomas atvirų inovacijų programas.
	7. Programa taip pat skatinama aktyviai integruoti regionus, kurių struktūrinės jungtys yra silpnesnės, į Europos ir tarptautinius žinių ir inovacijų tinklus, sudarant jiems palankesnes sąlygas dalyvauti konsorciumuose ir įsitvirtinti besiformuojančiose strateginėse srityse.

Paaiškinimas

Regioninės inovacijų ekosistemos savo lygmeniu parodo, kokios inovacijos turi būti diegiamos Europos lygmeniu. Europa turi remti šias ekosistemas, kad būtų plėtojamos, sujungiamos ir kuriamos Europos ekosistemos. Viešieji pirkimai yra pagrindinė priemonė, padedanti skatinti inovacijų paklausą ir sudaryti palankesnes sąlygas naujiems sprendimams patekti į rinką. Atvirosios inovacijos suteikia galimybę paspartinti žinių perdavimą ir novatoriškų sprendimų diegimą. Siekiant aktyvesnio regionų dalyvavimo programoje reikia imtis veiksmų dviem tarpusavyje susijusiais lygmenimis: viena vertus, stiprinti vidaus gebėjimus, susijusius su prieiga, valdymu, valorizacija ir moksline veikla; kita vertus, reikia labiau integruoti mažiau jungčių turinčius regionus į Europos žinių ir inovacijų tinklus, nuo kurių labai priklauso bendradarbiavimas, konsorciumai ir persiduodantis poveikis.

19 pakeitimas

18 straipsnis. Europos mokslinių tyrimų erdvė ir infrastruktūra

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
2. Programa užtikrina veiksmingą EMTE ir Mokslinių tyrimų ir inovacijų pakto vertybių ir principų, visų pirma mokslinių tyrimų ir inovacijų etikos ir sąžiningumo, mokslinių tyrimų laisvės, lyčių lygybės ir lygių galimybių, propagavimą ir apsaugą, taip pat karjeros mokslinių tyrimų srityje patrauklumo ir mobilumo skatinimą. Finansuojant mokslinių tyrimų infrastruktūrą ir technologijų infrastruktūrą padedama Sąjungoje sukurti stiprią ir darnią pasaulinio lygio tvarių įrenginių ir paslaugų ekosistemą, remiantis prioritetiniais europiniais infrastruktūros objektais ir ***juos papildančiais*** pažangiausiais nacionaliniais pajėgumais ir ***naudojantis*** finansavimo priemonėmis, įskaitant Europos partnerystes. Programos lėšomis padengiama iki 20 % Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros ir technologijų infrastruktūros ypatingos svarbos naujų pasaulinio lygio pajėgumų kūrimo išlaidų.	2. Programa užtikrina veiksmingą EMTE ir Mokslinių tyrimų ir inovacijų pakto vertybių ir principų, visų pirma mokslinių tyrimų ir inovacijų etikos ir sąžiningumo, mokslinių tyrimų laisvės, lyčių lygybės ir lygių galimybių, propagavimą ir apsaugą, taip pat karjeros mokslinių tyrimų ***ir inovacijų*** srityje patrauklumo ir mobilumo skatinimą. Finansuojant mokslinių tyrimų infrastruktūrą ir technologijų infrastruktūrą padedama Sąjungoje ***ir jos valstybėse narėse*** sukurti stiprią ir darnią pasaulinio lygio tvarių įrenginių ir paslaugų ekosistemą, remiantis prioritetiniais europiniais infrastruktūros objektais ***visoje Sąjungoje ir prieinamais visiems suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant MVĮ ir startuoliams, sveikatos priežiūros sistemoms ir jų atžalinėms įmonėms. Ši infrastruktūra papildys*** pažangiausius nacionalinius ***ir regioninius*** pajėgumus ir ***naudos*** finansavimo priemones, įskaitant Europos partnerystes. Programos lėšomis padengiama iki 20 % Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros ir technologijų infrastruktūros ypatingos svarbos naujų pasaulinio lygio pajėgumų kūrimo išlaidų.

Paaiškinimas

Miestai ir regionai finansuoja mokslinių tyrimų infrastruktūrą ir skatina kurti naują naudingą infrastruktūrą nacionaliniu ir Europos lygmenimis. Be to, ši infrastruktūra turi išlikti prieinama MVĮ ir startuoliams, taip pat sveikatos priežiūros sistemoms ir jų atžalinėms įmonėms, nes tai yra tikra mokslinių tyrimų ir inovacijų aplinka, kurioje kuriamos proveržio inovacijos.

20 pakeitimas

19 straipsnis. Dalyvių skaičiaus didinimas

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Dalyvių skaičių didinančios šalys, kurių atveju finansuojama veikla, nurodyta 5 dalies a ir b punktuose, yra Bulgarija, Čekija, Kroatija, Latvija, Lenkija, Lietuva, Rumunija, Slovakija ir Vengrija.	1. Dalyvių skaičių didinančios šalys, kurių atveju finansuojama veikla, nurodyta 5 dalies a ir b punktuose, yra Bulgarija, Čekija, Kroatija, Latvija, Lenkija, Lietuva, Rumunija, Slovakija ir Vengrija.
3. Atitinkančiais koordinatoriams keliamus reikalavimus pagal Programos dalies „Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimas“ elementą „Dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos sklaida“ laikomi tik dalyvių skaičių didinančiose šalyse arba tarpinio etapo šalyse įsisteigę teisės subjektai.	3. Atitinkančiais koordinatoriams keliamus reikalavimus pagal Programos dalies „Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimas“ elementą „Dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos sklaida“ laikomi tik dalyvių skaičių didinančiose šalyse arba tarpinio etapo šalyse įsisteigę teisės subjektai***, įskaitant vietos ir regionų valdžios institucijas, ir SESV 355 straipsnio 1 dalyje nurodyti atokiausi regionai***.

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
4. Asocijuotųjų šalių atveju visiškai atitinkančiais koordinatoriams keliamus reikalavimus pagal šį elementą laikomi teisės subjektai iš reikalavimus atitinkančių šalių sąrašo, sudaryto remiantis tam tikru rodikliu ir paskelbto darbo programoje. ***Teisės subjektai iš atokiausių regionų, nurodytų SESV 349 straipsnyje, taip pat laikomi atitinkančiais koordinatoriams keliamus reikalavimus pagal šį elementą ir jiems taikomos tos pačios taisyklės, kurios taikomos dalyvių skaičių didinančioms šalims pagal šį straipsnį, išskyrus 7 dalį.***	4. Asocijuotųjų šalių atveju visiškai atitinkančiais koordinatoriams keliamus reikalavimus pagal šį elementą laikomi teisės subjektai iš reikalavimus atitinkančių šalių sąrašo, sudaryto remiantis tam tikru rodikliu ir paskelbto darbo programoje.
5. Dalyvių skaičiaus didinimas apima: (a) gebėjimų stiprinimo priemones; (b) priemones, kuriomis remiama tinklaveika, žinių valorizacija, kova su protų nutekėjimu, ir specialią paramą nacionaliniams informacijos centrams.	5. Dalyvių skaičiaus didinimas apima: (a) gebėjimų stiprinimo priemones; (b) priemones, kuriomis remiama tinklaveika, žinių valorizacija, kova su protų nutekėjimu, ir specialią paramą nacionaliniams informacijos centrams.
6. Programa padeda dalyvių skaičių didinančioms šalims ir tarpinio etapo šalims didinti savo dalyvių skaičių ir skatinti plačią geografinę aprėptį pažangiuose bendradarbiaujamuosiuose projektuose. Šias pastangas atspindi proporcingos valstybių narių priemonės.	6. Programa padeda dalyvių skaičių didinančioms šalims ir tarpinio etapo šalims didinti savo dalyvių skaičių ir skatinti plačią geografinę aprėptį pažangiuose bendradarbiaujamuosiuose projektuose. Šias pastangas atspindi proporcingos valstybių narių ***ir regionų*** priemonės ***ir jomis taip pat prisidedama prie kovos su protų nutekėjimu ir pagalbos talentų išlaikymui ir judėjimui, ypač mažiau išsivysčiusiuose, kaimo, atokiuose ir atokiausiuose regionuose***.
7. Nuo 2030 m. gebėjimų stiprinimo priemonėmis ***gali naudotis tik tos dalyvių skaičių didinančios šalys, kurios paskutiniais metais, kurių duomenų turima, palyginti su prieš juos einančiais metais, padidino savo realias išlaidas viešosioms investicijoms į mokslinius tyrimus ir plėtrą***.	7. Nuo 2030 m. galimybė naudotis gebėjimų stiprinimo priemonėmis ***bus vertinama atsižvelgiant ne tik į nacionalinio lygmens pastangas, bet ir į regioninių ir vietos mokslinių tyrimų ir inovacijų ekosistemų raidą, remiantis atitinkamais teritoriniais rodikliais, įskaitant, jei tinkama, regionines inovacijų diegimo rezultatų suvestines***.

Paaiškinimas

Atokiausi regionai nuo šio 2021–2027 m. laikotarpio atitinka šio skyriaus reikalavimus tuo pačiu lygmeniu kaip ir reikalavimus atitinkančios šalys nacionaliniu lygmeniu. Europos Komisijos pateiktame pasiūlyme šis pripažinimas nėra aiškus. Šiuo pakeitimu siekiama tik paaiškinti šį punktą.

21 pakeitimas

2 straipsnis. Veiklos tikslai

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
2. Specialiosios programos veiklos tikslai: (f) sujungti ir plėtoti mokslinių tyrimų ir technologijų infrastruktūrą visoje Europos mokslinių tyrimų erdvėje (EMTE), kad prieiga prie jos būtų tarpvalstybinė; (g) remti giliųjų technologijų ir novatoriškų startuolių kūrimą ir jų veiklos	2. Specialiosios programos veiklos tikslai: (f) sujungti ir plėtoti mokslinių tyrimų ir technologijų infrastruktūrą visoje Europos mokslinių tyrimų erdvėje (EMTE), kad prieiga prie jos būtų tarpvalstybinė***, tarpregioninė ir galima pasienio regionuose***; (g) remti giliųjų technologijų ir novatoriškų startuolių kūrimą ir jų veiklos plėtrą; (i) didinti

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
plėtrą; (i) didinti dalyvių skaičių didinančių šalių ir tarpinio etapo šalių, nurodytų Reglamento XXX [„Europos horizonto“ reglamento nuoroda] 19 straipsnyje, mokslinių tyrimų organizacijų dalyvavimą; (j) puoselėti atvirąjį mokslą ir užtikrinti jo matomumą visuomenėje ir, kai įmanoma, atvirą prieigą prie rezultatų.	dalyvių skaičių didinančių šalių ir tarpinio etapo šalių, nurodytų Reglamento XXX [„Europos horizonto“ reglamento nuoroda] 19 straipsnyje, mokslinių tyrimų organizacijų dalyvavimą; (j) puoselėti atvirąjį mokslą ir užtikrinti jo matomumą visuomenėje ir, kai įmanoma, atvirą prieigą prie rezultatų***, įskaitant per žiniasklaidoje skelbiamus veiksmus, kurie vykdomi vietos ir regionų lygmeniu įgyvendinant tikslą „Mokslas dalyvaujant visuomenei ir jai skirtas mokslas“***.

Paaiškinimas

Pasaulinio lygio mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemos neįmanoma sukurti be vietos ir regionų lygmens ir į šį lygmenį būtina atsižvelgti įgyvendinant šiuos tikslus.

22 pakeitimas

4 straipsnis. Darbo programos

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
2. Komisija įgyvendinimo aktais priima atskiras darbo programas, skirtas veiksmams pagal toliau išvardytus elementus, kaip išdėstyta 1 straipsnio 3 dalyje, įgyvendinti: (a) Europos mokslinių tyrimų taryba (EMTT), kurios darbo programos projektą pagal 7 straipsnio 9 dalies a punkto ii papunktį rengia EMTT Mokslo taryba, laikydamasi 18 straipsnio 3 dalies. Komisija nuo EMTT Mokslo tarybos parengto darbo programos projekto nukrypsta tik pagal 7 straipsnio 4 dalies antrą pastraipą; tuo atveju Komisija darbo programą priima įgyvendinimo aktu laikydamasi 18 straipsnio 4 dalies; Komisija tai tinkamai pagrindžia; (b) Europos inovacijų taryba (EIC), kurios darbo programa pagal 12 straipsnio 1 dalies b punktą rengiama remiantis EIC valdybos rekomendacija, laikantis 18 straipsnio 4 dalies. (c) programa „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“ (MSCV), pasauliniai visuomenės uždaviniai, ES misijos, Naujojo europinio bauhauzo priemonė, inovacijų ekosistemos, Europos MTI sistemos reformavimas ir gerinimas, mokslinių tyrimų ir technologijų infrastruktūra, dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos sklaida, laikantis 18 straipsnio 4 dalies; (d) JRC, kurio daugiametėje darbo programoje atsižvelgiama į Komisijos sprendime 96/282/Euratomas nurodytą JRC valdytojų tarybos nuomonę.	2. Komisija įgyvendinimo aktais priima atskiras darbo programas, skirtas veiksmams pagal toliau išvardytus elementus, kaip išdėstyta 1 straipsnio 3 dalyje, įgyvendinti***, ir RK turėtų būti informuotas apie šias darbo programas***: (a) Europos mokslinių tyrimų taryba (EMTT), kurios darbo programos projektą pagal 7 straipsnio 9 dalies a punkto ii papunktį rengia EMTT Mokslo taryba, laikydamasi 18 straipsnio 3 dalies. Komisija nuo EMTT Mokslo tarybos parengto darbo programos projekto nukrypsta tik pagal 7 straipsnio 4 dalies antrą pastraipą; tuo atveju Komisija darbo programą priima įgyvendinimo aktu laikydamasi 18 straipsnio 4 dalies; Komisija tai tinkamai pagrindžia; (b) Europos inovacijų taryba (EIC), kurios darbo programa pagal 12 straipsnio 1 dalies b punktą rengiama remiantis EIC valdybos rekomendacija, laikantis 18 straipsnio 4 dalies; (c) programa „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“ (MSCV), pasauliniai visuomenės uždaviniai, ES misijos, Naujojo europinio bauhauzo priemonė, inovacijų ekosistemos, Europos MTI sistemos reformavimas ir gerinimas, mokslinių tyrimų ir technologijų infrastruktūra, dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos sklaida, laikantis 18 straipsnio 4 dalies***. Šių komponentų atveju į atitinkamus planavimo komitetus ir valdybas įtraukiami: Europos Parlamentas, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas ir Regionų komitetas, taip pat vietos valdžios institucijų, ypač, kai tinkama, didelių miestų, atstovai***; (d) JRC, kurio daugiametėje darbo programoje atsižvelgiama į Komisijos sprendime 96/282/Euratomas nurodytą JRC valdytojų tarybos nuomonę.

Paaiškinimas

Moksliniai tyrimai ir inovacijos plėtojami vietos ir regionų lygmeniu. Dėl glaudaus ryšio ir žinių apie inovacijų ekosistemas Europos regionų komitetas per savo narius turi visas galimybes pareikšti savo nuomonę dėl bendrosios programos planavimo.

23 pakeitimas

5 straipsnis. Europos partnerystės

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. (a)	1. (a)
iii. partnerių sudėtis: išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, būtina, kad dalyvautų bent penkių valstybių narių viešieji subjektai ir privatūs subjektai, atstovaujantys dideliems atitinkamų ekosistemų segmentams, ir taip būtų užtikrintas platus ir subalansuotas pagrindinių suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas;	iii. partnerių sudėtis: išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus ***ir nepriklausomai nuo jų dydžio***, būtina, kad dalyvautų bent penkių valstybių narių viešieji subjektai ir privatūs subjektai, atstovaujantys dideliems atitinkamų ekosistemų segmentams, ir taip būtų užtikrintas platus ir subalansuotas pagrindinių suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas;
xiii: nuolatinė stebėsena apima pažangos, padarytos siekiant partnerystės bendrų rodiklių, taip pat partnerių įnašų, išlaidų efektyvumo ir atvirumo naujiems partneriams stebėjimą. Konkrečios partnerystės bendri rodikliai grindžiami bendrais rodikliais, nustatytais pagal Reglamentą XXX [Veiklos rezultatų *reglamento nuoroda*] ir nurodytais kas dvejus metus teikiamose pagal 2021–2027 m. programą „Europos horizontas“ vykdomų Europos partneryščių veiklos rezultatų stebėsenos ataskaitose;	xiii: nuolatinė stebėsena apima pažangos, padarytos siekiant partnerystės bendrų rodiklių, taip pat partnerių įnašų, išlaidų efektyvumo ir atvirumo naujiems partneriams stebėjimą. Konkrečios partnerystės bendri rodikliai grindžiami bendrais rodikliais, nustatytais pagal Reglamentą XXX [Veiklos rezultatų *reglamento nuoroda*] ir nurodytais kas dvejus metus teikiamose pagal 2021–2027 m. programą „Europos horizontas“ vykdomų Europos partneryščių veiklos rezultatų stebėsenos ataskaitose***. ES institucijoms, įskaitant RK, turėtų būti pateiktas metinis pranešimas apie situaciją, susijusią su partnerystėmis, ir tolesnę jų raidą***;

Paaiškinimas

Šių partneryščių dalyviai priklauso ir regionų ekonomikos ir inovacijų ekosistemoms. Todėl Komitetas turi būti informuojamas apie šias partnerystes, jų raidą ir rezultatus.

24 pakeitimas

6 straipsnis. Europos mokslinių tyrimų taryba

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
4. EMTT pirmininką pasibaigus skaidriam įdarbinimo procesui, kuriame dalyvauja nepriklausomas tam skirtas paieškos komitetas, skiria Komisija. Įdarbinimo procesą ir atrinktąjį kandidatą tvirtina EMTT Mokslo taryba. EMTT pirmininko kadencija trunka ne ilgiau kaip dvejus metus ir gali būti pratęsta vieną kartą ne daugiau kaip dvejais metais.	4. EMTT pirmininką pasibaigus skaidriam įdarbinimo procesui, kuriame dalyvauja nepriklausomas tam skirtas paieškos komitetas, skiria Komisija***, kartu su Europos Parlamentu, Taryba ir kitomis atitinkamomis institucijomis***. Įdarbinimo procesą ir atrinktąjį kandidatą tvirtina EMTT Mokslo taryba. EMTT pirmininko kadencija trunka ne ilgiau kaip dvejus metus ir gali būti pratęsta vieną kartą ne daugiau kaip dvejais metais.

Paaiškinimas

Moksliniai tyrimai ir inovacijos plėtojami vietos ir regionų lygmeniu. Dėl glaudaus ryšio ir žinių apie inovacijų ekosistemas Europos regionų komitetas per savo narius turi visas galimybes pareikšti savo nuomonę dėl šio valdymo.

25 pakeitimas

7 straipsnis. EMTT Mokslo taryba

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
9. c.iii. reguliariai informuoja Komisiją apie savo veiklą;	9. c.iii. reguliariai informuoja Komisiją ***ir Europos Parlamentą, taip pat EESRK ir RK*** apie savo veiklą;

Paaiškinimas

Dėl pirmiau nurodytų priežasčių Komitetas turi būti informuojamas apie EMTT Mokslo tarybos veiklos raidą ir rezultatus.

26 pakeitimas

9 straipsnis. Programa „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
3. Įgyvendinant MSCV:	3. Įgyvendinant MSCV:
(b) užtikrinama strateginė sinergija su Europos mokslinių tyrimų taryba, taip pat su Sąjungos priemonėmis inovacijoms skatinti, pavyzdžiui, su Europos inovacijų taryba ir veikla, kuria skatinama žinių trikampio – aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų bei inovacijų ir verslo – integracija visoje Sąjungoje, taip pat su kitomis Sąjungos programomis, pavyzdžiui, „Erasmus+“;	(b) užtikrinama strateginė sinergija su Europos mokslinių tyrimų taryba, taip pat su Sąjungos priemonėmis inovacijoms skatinti, pavyzdžiui, su Europos inovacijų taryba ir veikla, kuria skatinama žinių trikampio – aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų bei inovacijų ir verslo – integracija visoje Sąjungoje, ***dalyvaujant vietos ir regionų valdžios institucijoms,*** taip pat su kitomis Sąjungos programomis, pavyzdžiui, „Erasmus+“;
(c) propaguojama profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra, įvairovė ir įtrauktis, nustatant aukštus darbo sąlygų standartus Europos mokslinių tyrimų erdvėje.	(c) propaguojama profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra, įvairovė ir įtrauktis, nustatant aukštus darbo sąlygų standartus ***ir deramą socialinę apsaugą*** Europos mokslinių tyrimų erdvėje.

Paaiškinimas

Miestai ir regionai nuolat rengia mentorystės programas programos „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“ laureatams ir pažangumo ženklo laimėtojams. Jie prisideda prie Europos veiksmų, kuriais remiami šie mokslininkai.

27 pakeitimas

10 straipsnis. Jungtinis tyrimų centras

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Jungtinio tyrimų centro (JRC) veikla papildo netiesioginius veiksmus, kuriais remiami ilgalaikiai politikos tikslai. Siekdamas šio tikslo, JRC bendradarbiauja su tarptautiniais, nacionaliniais, regioniniais ir vietos suinteresuotaisiais subjektais, be kita ko, pagal mokslinio bendradarbiavimo susitarimus.	1. Jungtinio tyrimų centro (JRC) veikla papildo netiesioginius veiksmus, kuriais remiami ilgalaikiai politikos tikslai. Siekdamas šio tikslo, JRC bendradarbiauja su tarptautiniais, nacionaliniais, regioniniais ir vietos suinteresuotaisiais subjektais, be kita ko, pagal mokslinio bendradarbiavimo susitarimus.
JRC veikla:	JRC veikla:
— turi būti lanksti ir atliepti kintančius politikos poreikius;	— turi būti lanksti ir atliepti kintančius politikos poreikius;
— užtikrina sinergiją su kitomis ES investicijomis;	— užtikrina sinergiją su kitomis ES investicijomis;
— sukoncentruojama į šias sritis:	— sukoncentruojama į šias sritis:
i. mokslinę ir techninę paramą Sąjungos politikos prioritetams, visų pirma (bet ne tik) nustatytiems Europos konkurencingumo fondo sistemoje ir programos „Europos horizontas“ I, II, III ir IV dalyse;	i. mokslinę ir techninę paramą Sąjungos politikos prioritetams, visų pirma (bet ne tik) nustatytiems Europos konkurencingumo fondo sistemoje ir programos „Europos horizontas“ I, II, III ir IV dalyse;
ii. žinių integraciją ir politikos poveikį;	ii. žinių integraciją ir politikos poveikį;
iii. teritorijų vystymąsi ir paramą valstybėms narėms;	iii. teritorijų vystymąsi***, vietos poreikiais grindžiamas inovacijas, įskaitant atnaujintą pažangiąją specializaciją (S3/S4)*** ir paramą valstybėms narėms;
iv. mokslinę kompetenciją ir tarptautinį bendradarbiavimą;	iv. mokslinę kompetenciją ir tarptautinį bendradarbiavimą;
v. atvirąjį mokslą, dalijimąsi žiniomis ir gebėjimų stiprinimą.	v. atvirąjį mokslą, dalijimąsi žiniomis ir gebėjimų stiprinimą ***visais valdymo lygmenimis ir pranokstant valstybių sienas***.

Paaiškinimas

Pažangiosios specializacijos strategijos (S3/S4) yra svarbi vietos ir regionų priemonė siekiant kompetencijos inovacijų srityje. Turėtų būti tęsiamas bendras Komiteto ir Jungtinio tyrimų centro darbas, kad regionai galėtų tiksliau apibrėžti savo specializacijos sritis.

28 pakeitimas

11 straipsnis. Bendradarbiaujamieji moksliniai tyrimai

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(b) (i)	(b) (i)
skatinti socialinę įtrauktį, socialinę ir ekonominę transformaciją, įtraukią visuomenę ir socialinę sanglaudą ir kovoti su nelygybe siekiant suteikti galimybių visiems,	skatinti socialinę įtrauktį, socialinę ir ekonominę transformaciją, įtraukią visuomenę ir socialinę sanglaudą***, lyčių lygybę*** ir kovoti su nelygybe siekiant suteikti

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
atsižvelgiant į kaimo vietovių ypatumus, spręsti demografinių pokyčių ir kartų tarpusavio teisingumo klausimus, įskaitant gerai valdomą migraciją ir judumą, remti psichikos sveikatą ir visuomenės gerovę, be kita ko, jaunimo;	galimybių visiems, atsižvelgiant į kaimo vietovių ypatumus, spręsti demografinių pokyčių ir kartų tarpusavio teisingumo klausimus, įskaitant gerai valdomą migraciją ir judumą, remti ***sveikatą, įskaitant*** psichikos sveikatą***,*** ir visuomenės gerovę, be kita ko, jaunimo;

Paaiškinimas

Lyčių lygybė turi būti programos „Europos horizontas“ prioritetas tiek remiant pažangiausius tyrėjus, tiek įvairiose mokslinių tyrimų srityse. Be to, sustiprinama nuoroda į sveikatą taikant visapusišką požiūrį, aiškiai įtraukiant psichikos sveikatą kaip esminę gerovės ir socialinės sanglaudos sudedamąją dalį.

29 pakeitimas

12 straipsnis. Europos inovacijų tarybos valdyba

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
2. Komisijos prašymu EIC valdyba gali jai teikti rekomendacijas: (a) bet kokiu klausimu, kuris inovacijų požiūriu gali gerinti ir skatinti inovacijų ekosistemas visoje Sąjungoje, padėti siekti EIC tikslų bei didinti jų poveikį ir didinti novatoriškų įmonių gebėjimą diegti savo sprendimus; (b) dėl to, kaip, bendradarbiaujant su atitinkamomis Komisijos tarnybomis, nacionalinėmis ir regioninėmis valdžios institucijomis ir kitais susijusiais subjektais, nustatyti galimas reguliavimo kliūtis, su kuriomis susiduria verslininkai, visų pirma tie, kuriems suteikta EIC parama; (c) dėl kitų specialiosios programos dalių programavimo.	2. Komisijos prašymu EIC valdyba gali jai teikti rekomendacijas: (a) bet kokiu klausimu, kuris inovacijų požiūriu gali gerinti ir skatinti inovacijų ekosistemas visoje Sąjungoje, ***remiantis pažangiąja specializacija (S3/S4) ir Europos mokslinių tyrimų erdvės (EMTE) tikslais,*** padėti siekti EIC tikslų bei didinti jų poveikį ir didinti novatoriškų įmonių gebėjimą diegti savo sprendimus; (b) dėl to, kaip, bendradarbiaujant su atitinkamomis Komisijos tarnybomis, nacionalinėmis ir regioninėmis valdžios institucijomis ir kitais susijusiais subjektais, ***įskaitant RK,*** nustatyti galimas reguliavimo kliūtis, su kuriomis susiduria verslininkai, visų pirma tie, kuriems suteikta EIC parama; (c) dėl kitų specialiosios programos dalių programavimo.

Paaiškinimas

Dėl glaudaus ryšio ir žinių apie inovacijų ekosistemas Europos regionų komitetas per savo narius turi galimybę prasmingai pateikti savo nuomonę dėl EIC valdybos pateiktų rekomendacijų.

30 pakeitimas

13 straipsnis. Inovacijų ekosistemos

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Pagal specialiąją programą remiama:	Pagal specialiąją programą remiama:
(a) susietų centrų visoje Sąjungoje kūrimas ir rėmimas suteikiant novatoriams, startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms galimybę naudotis ištekliais	(a) susietų centrų visoje Sąjungoje kūrimas ir rėmimas suteikiant novatoriams, startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms galimybę naudotis ištekliais

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
bei paslaugomis ir rasti partnerių, įskaitant investavimo galimybes, pirmuosius MTI ir novatoriškų sprendimų pirkėjus, korporacijas, eksperimentavimo priemones, mokslinių tyrimų ir technologijų infrastruktūrą, verslumo specialistus, lavybą ir mentorystę;	bei paslaugomis ir rasti partnerių, įskaitant investavimo galimybes, pirmuosius MTI ir novatoriškų sprendimų pirkėjus, korporacijas, eksperimentavimo priemones, mokslinių tyrimų ir technologijų infrastruktūrą, verslumo specialistus, lavybą ir mentorystę;
(b) veikla, kurios tikslas – plėtoti europines inovacijų ekosistemas pagrindinėse teminėse srityse, remti inovacinių įgūdžių ugdymą ir ankstyvojo etapo rizikos kapitalo kaupimą, skatinti žinių trikampio ***ir keturgubos spiralės*** – aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų bei inovacijų ir verslo ***ir visuomenės*** – integraciją visoje Sąjungoje***, įskaitant vietos ir regionų valdžios institucijas***;	(b) veikla, kurios tikslas – plėtoti europines inovacijų ekosistemas pagrindinėse teminėse srityse, remti inovacinių įgūdžių ugdymą ir ankstyvojo etapo rizikos kapitalo kaupimą, skatinti žinių trikampio – aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų bei inovacijų ir verslo – integraciją visoje Sąjungoje;
(c) programos, kurios padeda novatoriškoms MVĮ, startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms augti ir patekti į tarptautines rinkas, atliekant perspektyvumo rinkoje tyrimus, taikant vietos poreikiais grindžiamų inovacijų priemones, vykdant bendradarbiaujamuosius mokslinius tyrimus ir inovacijas, specialistų mainus, teikiant pritaikytąsias mentorystės paslaugas, suteikiant prieigą prie pasaulinių investuotojų tinklų, teikiant reguliavimo gaires, lokalizuotą rinkodaros paramą ir sklandaus įsiliejimo į rinką paslaugas tikslinėse šalyse;	(c) programos, kurios padeda novatoriškoms MVĮ, startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms augti ir patekti į tarptautines rinkas, atliekant perspektyvumo rinkoje tyrimus, taikant vietos poreikiais grindžiamų inovacijų priemones, vykdant bendradarbiaujamuosius mokslinius tyrimus ir inovacijas, specialistų mainus, teikiant pritaikytąsias mentorystės paslaugas, suteikiant prieigą prie pasaulinių investuotojų tinklų, teikiant reguliavimo gaires, lokalizuotą rinkodaros paramą ir sklandaus įsiliejimo į rinką paslaugas tikslinėse šalyse***, taip pat stiprinant vietines novatoriško verslumo ekosistemas, kurios teikia inkubatorių ir verslo plėtros paslaugas, prieigą prie finansavimo ir sudaro sąlygas užmegzti ryšius su viešaisiais bei privačiais klientais;***
(d) kiti veiksmai, kuriais remiamas inovacijų ekosistemų plėtojimas ir junglumas, įskaitant tyrimus, lyginamąją analizę, inovacijų srities subjektų tarpusavio mokymąsi ir inovacijų politikos koordinavimą.	(d) kiti veiksmai, kuriais remiamas inovacijų ekosistemų plėtojimas***, skatinant kurti vietos ir regionų kompetencijos ekosistemas svarbiose teminėse srityse,*** ir junglumas, įskaitant tyrimus, lyginamąją analizę, inovacijų srities subjektų tarpusavio mokymąsi ir inovacijų politikos koordinavimą.
	(e) priemonės, kuriomis siekiama sukurti eksperimentavimo realiomis sąlygomis aplinką, įskaitant miestų gyvąsias laboratorijas, bandymų laboratorijas ir apribotas bandomąsias reglamentavimo aplinkas, kad būtų sutrumpintas pateikimo rinkai laikas ir sudarytos palankesnės sąlygos viešojo administravimo institucijoms, įmonėms ir piliečiams diegti novatoriškus sprendimus;-

Paaiškinimas

Atsižvelgiant į pirmiau nurodytas priežastis, tikslinga paminėti keturgubos spiralės principu grindžiamą ekosistemos metodą, kuris leistų į mokslą įtraukti visuomenę ir įgyvendinant šią programą atsižvelgti į regionų ir vietos lygmenį. Atvirosios inovacijų priemonės yra labai svarbios siekiant susieti technologinę pasiūlą su faktine paklausa, sutrumpinti patekimo į rinką laiką ir sustiprinti Europos inovacijų ekosistemų konkurencingumą. Pereinant nuo mokslinių tyrimų prie diegimo reikia realių erdvių techniniam, reglamentavimo ir veiklos patvirtinimui.-

31 pakeitimas

15 straipsnis. Dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos sklaida

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Pagal specialiąją programą remiama tikrai integruota ir darni Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų ekosistema, visų pirma akcentuojant Mokslinių tyrimų ir inovacijų pakto trečiąją ir ketvirtąją prioritetines sritis, didinant galimybes naudotis mokslinių tyrimų ir inovacijų srities kompetencija visoje Sąjungoje ir teikiant pirmenybę investicijoms ir reformoms. Pirmaujančių ir mažiau pažengusių šalių mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos rezultatų skirtumai šalinami vykdant veiklą, kuria kuriama tvirta mokslo bazė, susiejami subjektai ir ekosistemos ir skatinamos struktūrinės nacionalinės ir regioninės politikos reformos, kuriomis siekiama, pavyzdžiui, didinti mokslinių tyrimų srities karjeros patrauklumą, tarptautiškumą, mokslinių tyrimų ir inovacijų institucijų administravimo ir valdymo efektyvumą arba derinti veiklą su Sąjungos iniciatyvomis.	Pagal specialiąją programą remiama tikrai integruota ir darni Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų ekosistema, visų pirma akcentuojant Mokslinių tyrimų ir inovacijų pakto trečiąją ir ketvirtąją prioritetines sritis, didinant galimybes naudotis mokslinių tyrimų ir inovacijų srities kompetencija visoje Sąjungoje ir teikiant pirmenybę investicijoms ir reformoms. Pirmaujančių ir mažiau pažengusių šalių ***ir regionų*** mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos rezultatų skirtumai šalinami vykdant veiklą, kuria kuriama tvirta mokslo bazė, susiejami subjektai ir ekosistemos ir skatinamos struktūrinės nacionalinės ir regioninės politikos reformos, kuriomis siekiama, pavyzdžiui, didinti mokslinių tyrimų srities karjeros patrauklumą, tarptautiškumą, mokslinių tyrimų ir inovacijų institucijų administravimo ir valdymo efektyvumą arba derinti veiklą su Sąjungos iniciatyvomis. Šios priemonės taip pat turi padėti kovoti su protų nutekėjimu, skatinti specialistų išlaikymą bei protų apykaitą, ypač mažiau išsivysčiusiuose, kaimo, atokiose ir atokiausiose regionuose. ***Šiame kontekste miestai atlieka pagrindinį vaidmenį kaip inovacijų ekosistemas jungiantys centrai, telkiantys talentus, mokslinių tyrimų infrastruktūras, startuolius, įmones, investicijų tinklus ir novatoriškas verslumo rėmimo paslaugas.***

Paaiškinimas

Nors programa nacionaliniu lygmeniu suteikia galimybę plėtoti mokslinius tyrimus visose Europos šalyse, nereikėtų pamiršti, kad padėtis vienos šalies regionuose gali skirtis. Be to, norint užtikrinti, kad ši programa būtų sėkminga, reikėtų galimybės ją įgyvendinti regionų lygmeniu (pvz., kaip lyginamąjį standartą naudoti regioninę inovacijų diegimo rezultatų suvestinę).

32 pakeitimas

16 straipsnis. Mokslinių tyrimų infrastruktūra

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
2. Mokslinių tyrimų infrastruktūros srities veikla pirmiausia siekiama:(a) tobulinti, konsoliduoti ir racionalizuoti Sąjungos mokslinių tyrimų infrastruktūros aplinką, be kita ko, koordinuoti Sąjungos ***ir*** nacionalinius pajėgumus ir finansuoti iki 20 % ypatingos svarbos naujų pasaulinio lygio pajėgumų kūrimo išlaidų; (b) stiprinti tarpvalstybinę prieigą prie mokslinių tyrimų infrastruktūros visose srityse ir sektoriuose ir prisitaikyti prie naujų besiformuojančių naudotojų bendruomenių; (c) didinti mokslinių tyrimų infrastruktūros atsparumą ir	2. Mokslinių tyrimų infrastruktūros srities veikla pirmiausia siekiama:(a) tobulinti, konsoliduoti ir racionalizuoti Sąjungos mokslinių tyrimų infrastruktūros aplinką, be kita ko, koordinuoti Sąjungos***,*** nacionalinius ***ir regionų*** pajėgumus ir finansuoti iki 20 % ypatingos svarbos naujų pasaulinio lygio pajėgumų kūrimo išlaidų***, taip pat pripažįstant tam tikrų teritorijų, ypač atokiausių regionų, vaidmenį kaip vietų, ypač tinkamų novatoriškų sprendimų bandymams, demonstracinei veiklai, patvirtinimui ir prototipų kūrimui realiomis sąlygomis***; (b) stiprinti tarpvalstybinę prieigą prie mokslinių tyrimų infrastruktūros visose srityse ir sektoriuose ir prisitaikyti prie naujų besiformuojančių naudotojų bendruomenių; (c) didinti mokslinių tyrimų infrastruktūros atsparumą ir tvarumą, kartu neatsiliekant nuo sparčios technologinės pažangos; (d) kurti surandamų, prieinamų, sąveikių ir pakartotinai panaudojamų (FAIR) bei mašinoms pritaikytų mokslinių tyrimų duomenų tinklą, be kita ko, plečiant ir konsoliduojant Europos atvirojo mokslo debesiją kaip Europos mokslinių tyrimų duomenų erdvę***, siekiant***

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
tvarumą, kartu neatsiliekant nuo sparčios technologinės pažangos; (d) kurti surandamų, prieinamų, sąveikių ir pakartotinai panaudojamų (FAIR) bei mašinoms pritaikytų mokslinių tyrimų duomenų tinklą, be kita ko, plečiant ir konsoliduojant Europos atvirojo mokslo debesiją kaip Europos mokslinių tyrimų duomenų erdvę; (e) stiprinti Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros politiką ir tarptautinį bendradarbiavimą.	***užtikrinti viešųjų duomenų, įskaitant vietos ir regionų valdžios institucijų ir miestų duomenis, naudojimą ir vertinimą ir užtikrinti vienodas galimybes visose Sąjungos teritorijose pasinaudoti šios infrastruktūros teikiamais privalumais***; (e) stiprinti Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros politiką ir tarptautinį bendradarbiavimą.-

Paaiškinimas

Visuomenė neturi būti vien mokslo atradimų gavėja, bet turi ir pati įsitraukti į tuos mokslinius tyrimus, kurie daro poveikį Europos gyventojams. Mokslinių tyrimų infrastruktūra turėtų būti suvokiama ne tik kaip fizinė infrastruktūra, bet ir kaip teritorinės ekosistemos, galinčios paspartinti novatoriškų sprendimų patvirtinimą ir demonstravimą. Šiomis aplinkybėmis atokiausi regionai pasižymi unikaliomis sąlygomis, dėl kurių jie yra ypač tinkami kaip bandymų vietos tokiose strateginėse srityse kaip energetika, vanduo, prisitaikymas prie klimato kaitos, biologinė įvairovė ar mėlynoji ekonomika.

33 pakeitimas

18 straipsnis. Komiteto procedūra

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
2. Komitetas į posėdžius gali rinktis toliau nurodytų skirtingų sudėčių, priklausomai nuo aptartino dalyko:	2. Komitetas***, taip pat įtraukiant Europos Parlamentą, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetą ir Regionų komitetą,*** į posėdžius gali rinktis toliau nurodytų skirtingų sudėčių, priklausomai nuo aptartino dalyko:
— bendroji sudėtis: specialiosios programos įgyvendinimo apžvalga;	— bendroji sudėtis: specialiosios programos įgyvendinimo apžvalga;
— EMTT;	— EMTT;
— MSCV;	— MSCV;
— pasauliniai visuomenės uždaviniai, ES misijos, Naujojo europinio bauhauzo priemonė;	— pasauliniai visuomenės uždaviniai, ES misijos, Naujojo europinio bauhauzo priemonė;
— EIC ir inovacijų ekosistemos;	— EIC ir inovacijų ekosistemos;

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
— mokslinių tyrimų ir technologijų infrastruktūra;	— mokslinių tyrimų ir technologijų infrastruktūra;
— Europos MTI sistemos reformavimas ir gerinimas, dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos sklaida.	— Europos MTI sistemos reformavimas ir gerinimas, dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos sklaida.

Paaiškinimas

RK, kuris yra labai gerai informuotas apie vietos ir regionų lygmeniu atliekamus mokslinius tyrimus, turi būti įtrauktas į šį komitetą, kad pasidalytų savo žiniomis šioje srityje.

II. **POLITINĖS REKOMENDACIJOS**

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS (RK)

Stabilaus ir plataus užmojo biudžeto pažangiems ir konkurencingiems moksliniams tyrimams ir inovacijoms užtikrinimas

1. ragina užtikrinti, kad siūlomas bendrosios programos biudžetas suteiktų būtiniausius išteklius, kurių reikia Sąjungos užmojams, numatytiems jos naujojoje inovacijų darbotvarkėje ir ypač jos mokslinių tyrimų ir technologijų infrastruktūros strategijoje, įgyvendinti, ir primena, kad bendroji programa turi išlikti nepriklausoma priemone, padedančia siekti konkurencingos, tvarios, teisingos ir socialiai įtraukios Europos ir stiprinti jos technologinę lyderystę ir strateginį savarankiškumą;

2. ragina biudžetą sudaryti taip, kad jis išliktų atsparus krizėms, taigi, nebūtų koreguojamas kitų strateginių Europos programų ir iniciatyvų naudai; taip pat ragina panaudoti bendrosios programos išteklius mokslinei kompetencijai didinti, perversminėms inovacijoms skatinti ir tokiu būdu stiprinti pasauliniu mastu konkurencingą MTI ekosistemą, ir šiame kontekste pabrėžia fundamentinių mokslinių tyrimų, kaip pagrindinės pagrindinių technologijų prielaidos, svarbą;

3. primena, kad moksliniai tyrimai ir inovacijos nėra savaiminis tikslas: jie turi padėti konkrečiai pagerinti piliečių gyvenimo kokybę, stiprinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, remti kokybiškas viešąsias paslaugas ir teisingai reaguoti į didžiąją žaliąją, skaitmeninę ir demografinę pertvarką, kartu užtikrinant tvirtesnį mokslinių tyrimų, inovacijų, diegimo rinkoje ir poveikio visuomenei ryšį, sudarant sąlygas sparčiau plėtoti sprendimus ir labiau sutelkti privačiąsias ir viešąsias investicijas;

Įtraukesnės bendrosios programos struktūros kūrimas

4. palankiai vertina siūlomą bendrosios programos struktūrą, tačiau atkreipia dėmesį į tai, kad į įvairias bendrosios programos veiklos sritis ir programas galėtų būti geriau įtraukiami socialiniai ir humanitariniai mokslai ir galėtų būti geriau laikomasi požiūrio, kad mokslas turi būti labiau orientuotas į piliečius, nors tai yra svertai, būtini norint diegti inovacijas ir jų potencialui keisti visuomenę, taip pat demokratijai ir kritiniam mąstymui, kovai su dezinformacija ir Europos visuomenių atsparumui stiprinti;

5. ragina lyčių lygybę kompleksiškai integruoti į visą bendrąją programą, tiek į jos valdymą, prioritetų nustatymą ir mokslinių tyrimų turinį, tiek į dalyvavimo sąlygas ir mokslinės karjeros galimybes, ir pritaria griežtesnėms priemonėms, kuriomis siekiama kovoti su vis dar išliekančia nelygybe mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje;

6. apgailestauja, kad bendrojoje programoje įgyvendinant komponentą „Dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos sklaida“ pirmenybė teikiama nacionaliniam požiūriui, ir mano, kad atotrūkio inovacijų srityje panaikinimo ES klausimas turi būti sprendžiamas inovacijų ekosistemų, kurios dažniausia formuojasi regioninėse ir vietos ekosistemose, lygmeniu;

7. palankiai vertina tai, kad sveikatos srities moksliniai tyrimai bus teminis bendrosios programos prioritetas; tačiau ragina, kad sveikatos srities moksliniai tyrimai, ypač visuomenės sveikatos srityje, būtų atliekami ne tik konkurencingumo, bet ir visuomenės požiūriu;

8. atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta pirmiau, siūlo remtis regionine inovacijų diegimo rezultatų suvestine (RIS) siekiant įgyvendinti platesnio dalyvavimo regionų ir vietos lygmeniu veiksmus, geriau atsižvelgiant į konkrečius įvairių regionų poreikius ir inovacinius pajėgumus;

Bendrosios programos įgyvendinimas tvirtai remiantis jos vietos ir regioninėms inovacijų ekosistemoms

9. primena, kad būsimi bendrosios programos dalyviai yra ugdomi būtent regionų ir vietos inovacijų ekosistemose, kurios yra inovacijų Sąjungoje pagrindas, ir ragina įgyvendinant strateginius tikslus visapusiškai įtraukti ir šių ekosistemų kompetencijos stiprinimą, ir pabrėžia itin svarbų įmonių, įskaitant MVĮ ir veiklą plečiančias įmones, vaidmenį inovacijų ekosistemose, raginant sukurti tvirtesnes sistemas siekiant pritraukti privačių investicijų ir remti verslo kūrimą ir plėtrą;

10. todėl dar kartą pabrėžia struktūrinį miestų ir regionų vaidmenį skatinant ES mokslinę ir technologinę kompetenciją, kurį jie atlieka tiek įgyvendinami sanglaudos politiką, tiek dalyvaudami įvairių bendrųjų programų projektuose, taip sudarydami palankias sąlygas žinioms kurti, tirti, tobulinti, kaupti ir skleisti, šiomis žiniomis pasinaudoti bei kurti visuomenei ir aplinkai naudingas ateities inovacijas;

11. todėl ragina įtraukti miestus, regionus ir jų ekosistemas į bendrosios programos valdymo ir įgyvendinimo struktūras ir užtikrinti jų aktyvų dalyvavimą, taip pat ir visose paramos inovacijų ekosistemoms priemonėse, kurios bus įgyvendinamos pagal šią programą, įskaitant, Europos startuolių ir veiklą plečiančių įmonių centrus;

12. ragina supaprastinti bendrąją programą, kad ji būtų iš tiesų naudinga universitetams, vietos ir regionų valdžios institucijoms, viešosioms mokslinių tyrimų organizacijoms, sveikatos priežiūros sistemoms, MVĮ, startuoliams, socialinės ekonomikos subjektams ir ne pelno organizacijoms, ypač regionuose, kuriuose administraciniai gebėjimai yra mažesni, siekiant teisingiau užtikrinti galimybes gauti Europos finansavimą;

13. atkreipia dėmesį į tai, kad smulkiesiems paramos gavėjams, ypač MVĮ arba mažesnėms viešojo administravimo institucijoms, yra sunkiau laikytis su kvietimais teikti pasiūlymus susijusių reikalavimų ir procedūrų; atsižvelgdamas į tai, ragina dar labiau juos supaprastinti ir skirti dėmesio iššūkiams, su kuriais susiduria šie paramos gavėjai, taip pat skelbti konkrečius jiems skirtus kvietimus teikti pasiūlymus;

14. ragina visapusiškai įtraukti miestus, regionus ir jų ekosistemas į programos elementą „Inovacijų ekosistemos“ ir į iniciatyvas, su kuriomis jie glaudžiai susiję, pavyzdžiui, regioninius inovacijų slėnius, kad būtų galima bendrai plėtoti pažangiausius projektus, naudingus inovacijų ekosistemoms visoje Europoje;

15. ragina aiškiau pripažinti, kad socialinės inovacijos, kaip ir technologinės inovacijos, yra strateginė bendrosios programos sudedamoji dalis, ypač kai jos padeda rasti naujus sprendimus skurdo, senėjimo, galimybių naudotis sveikatos priežiūra, būsto, įtraukties, švietimo ir piliečių dalyvavimo, taip pat prisitaikymo prie klimato kaitos, aplinkos atsparumo ir tvaraus išteklių naudojimo problemoms spręsti;

16. pabrėžia, kad Europos misijų sėkmė priklauso nuo to, kaip jos įgyvendinamos regionų lygmeniu, aktyvaus miestų ir regionų dalyvavimo jų valdyme ir jų gebėjimo sutelkti piliečius, viešąsias tarnybas, universitetus, įmones ir pilietinę visuomenę siekti konkrečių ir išmatuojamų tikslų;

17. ragina stiprinti ES misijas siekiant plataus užmojo ir toliasiekių tikslų, sutelkiant proveržio technologijas, koordinuotas investicijas ir sisteminės inovacijas, kad būtų sprendžiami pagrindiniai Europos visuomenės uždaviniai ir šalinamos konkurencingumo spragos;

Bendrosios programos įgyvendinimo susiejimas su pažangiosios specializacijos strategijų įgyvendinimu

18. ragina pripažinti pažangiosios specializacijos strategijų (S3/S4) skatinamąjį ir stiprinamąjį vaidmenį, nes skatindamos tos pačios inovacijų ekosistemos subjektų partnerystes jos gali padėti ne tik užmegzti ryšį su bendrąja programa, bet ir sutelkti investicijas į tokias vietos ir regionines ekosistemas, kad būtų kuriamos pažangiausios inovacijos;

19. mano, kad regionai, siekdami būti visapusiškai veiksmingi, turi kuo labiau laikytis šio požiūrio didindami savo strategijų specializacijos lygį;

20. atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta pirmiau, siūlo teikti regionams techninę paramą šiam tikslui pasiekti;

21. nurodo, kad siekiant sustiprinti abipusį pažangiosios specializacijos strategijos (S3) ir bendrosios programos poveikį, siūlo pastarosios planavimą ir įgyvendinimą glaudžiau susieti su pažangiosios specializacijos strategija (S3), kuri bus rengiama pagal būsimus nacionalinės ir regioninės partnerystės planus. Tai būtų galima konkrečiai įgyvendinti, pavyzdžiui, glaudžiau susiejant kvietimų teikti pasiūlymus dėl projektų planavimą su NRP planų rengimu, kuriant bendras partnerystės platformas arba numatant dalyvavimo prisijungiant vėliau (angl. *hop-on*) galimybes;

Konkrečios ir nuolatinės bendrosios programos veiklos sričių ir kitų fondų sinergijos užtikrinimas

Geresnis bendrosios programos veiklos sričių susiejimas, pirmenybę teikiant vietos poreikiais grindžiamam požiūriui

22. palankiai vertina pastangas susieti įvairias bendrosios programos veiklos sritis, pavyzdžiui, EIC programą „Transition“ arba programos „Horizontas“ rezultatų stiprinimo priemonę, ir ragina sukurti labiau struktūrizuotą priemonę (pvz., „vertės kūrimo trajektorija“), prie kurios miestai ir regionai, kaip NRP planų valdymo institucijos, galėtų prisidėti, padėdami finansuojamiems projektams pasiekti pakankamą brandą pereiti iš 1-os į 3-ią veiklos sritį;

23. siūlo į pageidaujamą įvairių ES programų investicijų trajektoriją visapusiškai įtraukti miestų ir regionų indėlį įgyvendinant NRP planus, kad pagal šiuos planus arba bendrąją programą finansuojamiems projektams būtų skiriama bendra parama ir kad jų rezultatai būtų panaudoti siekiant didesnės visuomeninės ar technologinės brandos ir padėtų siekti bendrų šių programų tikslų;

Miestai, regionai ir jų inovacijų ekosistemos – būtinos sėkmingos sąveikos su bendrąja programa jungtys

24. ragina įgyvendinant bendrąją programą aktyviai derinti ES finansavimą, kuriuo remiami moksliniai tyrimai ir inovacijos, siekiant stiprinti mokslinę kompetenciją, Europos konkurencingumą ir įgyvendinti bendrosios programos strateginius tikslus, ir pabrėžia strateginį mokslinių tyrimų ir technologijų infrastruktūros, sąveikių duomenų erdvių ir dirbtiniu intelektu grindžiamų sprendimų, kaip pagrindinių inovacijų spartinimo ir sprendimų masto didinimo veiksnių, vaidmenį;

25. pritaria tam, kad būtų sukurtas Europos konkurencingumo fondas, tačiau mano, kad jo įgyvendinimas priklauso nuo glaudžių ir tvirtų sąsajų su bendrąja programa, ypač nustatant mechanizmus, leidžiančius juos susieti. Šiomis aplinkybėmis, siekiant užtikrinti mokslinių tyrimų ir inovacijų programos nepriklausomumą, turi būti garantuotas veiksmingas su moksliniais tyrimais susijęs dalyvavimas bendrojoje valdymo struktūroje, apimantis ne tik atitinkamus nacionalinius ir regionų atstovus, bet ir paties mokslinių tyrimų sektoriaus ekspertų įtraukimą;

26. mano, kad Europos konkurencingumo tikslas turi būti derinamas su teritorinės ir socialinės sanglaudos tikslais ir kad reikėtų vengti bet kokios pernelyg didelės finansavimo, infrastruktūros ir inovacinių pajėgumų koncentracijos vos kelete teritorijų, kuriose jau ir taip pasiekiama gerų rezultatų;

27. atsižvelgdamas į tai, sutinka, kad pagal bendrąją programą reikia siekti didesnės veiklos sinergijos su Europos konkurencingumo fondu, įtraukiant miestus ir regionus kaip pagrindinius ES konkurencingumo atkūrimo veikėjus; tokiomis aplinkybėmis ragina juos aktyviai įtraukti į visų sinergijos formų pasidalijamąjį bendrosios programos ir Konkurencingumo fondo valdymą;

28. pabrėžia, kad ES investicijomis į mokslinius tyrimus ir inovacijas turi būti prisidedama prie teisingos pertvarkos, remiant kokybiškų darbo vietų kūrimą, įgūdžių ugdymą, numatant darbo rinkos pokyčius ir vienodas galimybes pasinaudoti žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos teikiamomis galimybėmis visuose regionuose;

29. palankiai vertina tai, kad sudarytos palankesnės sąlygos susieti NRP planų įgyvendinimą, kad miestai ir regionai galėtų kartu investuoti į projektus, bendrai finansuojamus pagal bendrąją programą, ir ragina juos aktyviai įtraukti į suinteresuotųjų subjektų konsultacijų struktūras, pavyzdžiui, Pramonės ir technologijų konkurencingumo tarybą arba Visuomenės uždavinių tarybą;

Kurti bendrąją programą, kuria remiama Europos mokslinių tyrimų erdvė ir Europos mokslo darbuotojo statusas

30. pakartoja, kad Europa turi gebėti pasiūlyti savo kompetentingiausiems mokslininkams saugią ir patrauklią darbo aplinką ir kad bendroji programa turi padėti siekti šio tikslo; pabrėžia tarpvalstybinių bendrų mokslinių tyrimų svarbą Europos mokslinių tyrimų erdvei, šiuo atžvilgiu atkreipia dėmesį į universitetų vaidmenį žinių kūrimo ir valorizacijos srityje ir ragina užtikrinti, kad programos „Europos horizontas“ struktūra ir biudžetas atitiktų šį tikslą;

31. ragina sukurti Europos mokslo darbuotojo statusą, kuris, remiantis tarpusavio pripažinimu, sudarytų sąlygas sklandesniems mainams su kolegomis ir suteiktų reikiamas garantijas bei socialinę paramą, nepriklausomai nuo šalies, kurioje dirbama;

32. siūlo stiprinti Europos mokslinių tyrimų erdvės dinamiką numatant atvirus kvietimus teikti paraiškas dėl finansavimo ir iš esmės stiprinant mokslinių tyrimų finansavimo principą „iš apačios į viršų“; taip pat pritaria tam, kad tam, kad tam tikros programos dalys apimtų projektus, susijusius su pažangiųjų mokslinių tyrimų agentūrų (ARPA) požiūriu, ir todėl pritaria, kad programų valdytojai juos atidžiau stebėtų techniniu požiūriu, visų pirma siekiant veiksmingiau panaudoti mokslinių tyrimų rezultatus;

33. mano, kad toks pripažinimas, suteikiant šį statusą, leistų sustabdyti protų nutekėjimą ir padidinti patrauklumą tarptautinio lygmens mokslininkams, papildant programą „Mokslui rinkis Europą“;

34. pabrėžia, kad reikia spręsti protų nutekėjimo problemą ir skatinti tikrą talentų judėjimą ES, be kita ko, ir toliau remiant regionus, kuriuose jau kurį laiką mažėja mokslinių tyrimų, inovacijų ir įgūdžių pajėgumai, kad kompetencija nesitelktų tik tam tikruose centruose;

35. pabrėžia, kad Europos moksliniai tyrimai ir inovacijos yra pasaulio lyderiai tvarumo, žiedinės ekonomikos ir prisitaikymo prie klimato kaitos srityse, todėl ragina kitu finansavimo laikotarpiu šioms sritims ir toliau skirti daugiausia dėmesio, be kita ko, siekiant toliau didinti ES, kaip patrauklios vietos geriausiems tyrėjams iš viso pasaulio patrauklumą.

Briuselis, 2026 m. gegužės 7 d.

Europos regionų komiteto
pirmininkė
Kata TÜTTŐ